

**Laimjala valla
2016.aasta
majandusaasta aruanne**

Nimetus	Laimjala Vallavalitsus
Aadress	Laimjala küla 94401 Saare maakond Eesti Vabariik
Registrikood	75020799
Telefon	372 45 94 333 372 45 94 399
E-posti aadress	laimjala@laimjala.ee
Interneti kodulehekülje aadress	www.laimjala.ee
Majandusaasta algus	01.01.2016
Majandusaasta lõpp	31.12.2016
Audiitor	Audit EG OÜ

Sisukord

1. Tegevusaruanne	4
1.1 Vallavanema pöördumine	4
1.2 Finantsandmete avaldamise esitlusviisi ja täpsuse valimine	6
1.3 Käibemaksukohustuslaseks registreerimine.....	6
1.4 Laimjala vallavalitsuse struktuur.....	6
1.5 Ülevaade Laimjala vallavalitsuse tähtsamatest majandusnäitajatest	7
1.6 Ülevaade majanduskeskkonnast	8
1.7 Üldisloomustus	9
1.8 Laimjala valla majanduslik olukord	11
1.9 Ülevaade Laimjala vallavalitsuse arengukava täitmisest, tähtsamatest majandustegevustest ja arengusuundadest.	12
2. Laimjala vallavalitsuse raamatupidamise aastaaruanne	16
2.1 Bilanss	16
2.2 Tulemiaruanne	17
2.3 Rahavoogude aruanne	18
2.4 Netovara muutuste aruanne	19
2.5 Eelarve täitmise aruanne.....	20
Lisa 1 raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused.....	22
Lisa 2 raha ja pangakontod.....	27
Lisa 3 maksu- lõivu- ja trahvinõuded.....	27
Lisa 4 muud nõuded ja ettemaksed	27
Lisa 5 varud	27
Lisa 6 finantsinvesteering	27
Lisa 7 kinnisvarainvesteering	28
Lisa 8 materiaalne põhivara.....	28
Lisa 9 muud kohustised ja saadud ettemaksed	29
Lisa 10 laenud	29
Lisa 11 tegevustulud.....	30
Lisa 12 saadud toetused.....	30
Lisa 13 kaupade ja teenuste müük	31
Lisa 14 antud toetused.....	31
Lisa 15 tööjõukulud.....	32
Lisa 16 majanduskulud.....	32
Lisa 17 muud kulud.....	33
Lisa 18 finantstulud ja õkulud	33
Lisa 19 seotud osapooled.....	33
Lisa 20 selgitused 2016 aasta eelarve täitmise aruande juurde	34

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

3. Allkirjad majandusaasta aruandele	35
4. Vandeaudiitori aruanne	36

1. Tegevusaruanne

1.1 Vallavanema pöördumine

Laimjala valla jaoks oli 2016.aasta nagu paljudele teistele Saaremaa omavalitsustele oluliste otsuste aasta valla tuleviku suhtes. Aastate pikkune töö läbirääkimistel Saaremaa halduskorralduse muutmisel ühe suure Saaremaa valla omavalitsuse loomiseks sai ametlikuks dokumendiks vormistatud 1.detsembril 2016. Sel päeval allkirjastasid 11 maakonna omavalitsust Saaremaa omavalitsuste ühinemislepingu. See seab täiesti uude valgusesse 2017.aasta tegevused, mil peaarõhk on keskendunud elanikkonna jaoks alates 2018.aastast uue suure omavalitsuse töökorralduse võimalikult valutule üleminekule. See eeldab aktiivset kaasalöömist erinevate komisjonide ja juhtorganite töös, et kujundada parimad otsused ja eesmärgid, mis ka meie inimesi otseselt puudutavad.

2016.aasta oli majanduslikult Laimjala vallale stabiilne nii tulude laekumise kui kulude poolest. Suurimaks tuluks oli üksikisiku tulumaks, mida laekus eelarves planeerituga 8% võrra rohkem. Samuti oli oluline tuluallikas ka Eesti Teede poolt läbiviidud kruusa ostu-müügi riigihanke võitmine. Olulisemateks investeringuteks 2016.aastal olid uute tolmuwabade katete teede ehitus ja korduspindamised. Koolis teostatud ehitustööde tulemusena sai remonditud koolimaja katus ning teise korruse õppe- ja olmeruume. Alustasime Ussikännu kortermajas asuva sotsiaalkorteri kapitaalremonti. Tellisime täiendavad uuringud Kingli kruusakarjääris asuvate kasutamata ja inventariseerimata ressursside kasutuselevõtuks. Samuti käivitus koostöös Muinsuskaitse ametiga Laimjala rahvamaja hoone projekteerimine, eesmärgiga võtta täiendavalt ruume kasutusele. EAS Hajaasustusprogrammi raames toetasime omapoolse rahastusega 17 vee ja kanalisatsiooni projekti, mis on läbi aastate suurim toetatud projektide arv. Taotluste rohkus näitab selle toetusprogrammi olulisust ning vajalikkust ning loodame programmi avanemisel ka 2017.aastal võimalikult suures ulatuses tegevusi toetada. Vallamajas renoveerisime esimesel korrusel tühjalt seisnud ruumi koosolekute ruumiks, eesmärgiga optimeerida tulevikus ruumide ratsionaalset kasutamist ja tuua ka raamatukogu tegevus paremate tingimuste loomise eesmärgil esimesele korrusele. Samas luua võimalused terve teise korruse andmiseks huvi korral kohalike MTÜ-de ja noortekeskuse kasutusse. 2016 aastal viisime läbi esimese kaardistamise valla omandis olevate vallale oluliste ja vähemoluliste objektide osas. Hoonestusõigus sai seatud Randvere töökoja kinnistule ning võõrandatud Arni, Ranna ja Vesiroti kinnistud. Eesmärk korrastada ja parandada silma riivavad objektid ning leida heaperemehelikud omanikud tänaseks vallale mittevajalikele kinnistutele, objektidele. Viimastel aastatel on väga tugevalt arenenud meie kolmanda sektori tegevus ning alustasime läbirääkimisi valla puhkekohtade osaliseks üleandmiseks ja veelgi paremaks tegevuse korraldamiseks katusorganisatsioonidele. Eesmärgiks on kaasata piirkonna elanikke ja huvitatud osapooli piirkonna arengus kaasalöömisel.

Jätkame põhihariduse andmist Kahtla lasteaed - põhikoolis. Jätkuvalt toetame gümnaasiumis õppivaid lapsi, pakkudes neile tasuta transporti ja toetust õpilaskodu majutuskulude katmisel. Juba aastaid toimub kord nädalas valla kaugemate piirkondade elanike vajaduste katmiseks valla bussiringi keskusesse.

Iga omavalitsuse jaoks on oluline tugevate ettevõtete ja ettevõtlike inimeste olemasolu. Meie vallas on põhiline ettevõtetus juba ajalooliselt rajatud põllumajandusele ning tänaseks on pea iga maatükk kasutuses ning pigem puudus haritavast maast. Samas paljud inimesed käivad tööl väljaspool valda asuvates ettevõtetes. Arvestatav osa tööealistest elanikest käib tööl nii mandrimaal kui välisriikides. Positiivse poole pealt on noortele hulga töökohti loonud ja laienev Kingli Grupp OÜ, mis eristub tootmisüksusena ehitusvaldkonnas. Oluline on ka FIE-de ehk paljude jaoks eeskätt perefirmade tegevus ja toimetulek tänastes majandusoludes.

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Vallas on võimalik tegeleda hobidega ja veeta sportlikult vaba aega. Selleks oleme rajanud valla keskusesse ja Kahtla kooli juurde mänguväljakud, võimalus on kasutada kord nädalas Orissaare spordisaali. Rahvamaja baasil tegutseb memmede tantsurühm, meesansambel, naisansambel, spordiring. Aktiivselt tegutseb Spordiklubi õ Saare Mängö. Populaarsed on valla talgud. Juba traditsioonilise üritusena toimus kolmandat korda üledukalt Aerurammu üritus valla kauni mereäärse looduse ja rannajoone tutvustamiseks Säaremäel. 2017.aastal saab see üritus toimuma Luhina rannas, et ka sealset piirkonda tutvustada. Kindlasti olulisim tegevus kultuurivaldkonnas oli erinevate osapoolte ja organisatsioonide koostööna Debora Vaarandi kuhu avamine Laimjala mõisapargis. Selle töö eest tunnustati MTÜ Laimjala Loodusõprade Seltsi ja nimetati monumendi avamine 2016. aasta teoksõ Laimjala vallas. Samas toimus II mälestuskontsert õLaimjala Valssõ Laimjala mõisapargis. Aktiivselt on tegutsenud MTÜ Saarekülade Selts kelle eestvedamisel juba aastaid antud välja piirkonnas väga populaarset piirkonna ajalehte. Kontserte on korraldanud Audla külaselts, Henno Käo mälestuskontserdi korraldamise ja tema kultuuripärandi taastutvustamisega alustasid ettevalmistusi piirkonna aktiivsed ühingud ja eestvedajad kes aasta lõpul andsid välja Henno Käoga seotud kalendri. Aktiivselt asus rahvamaja juhataja kohuseid täitma Inga Rand. Mikk Ranna ja Kinobussi eestvedamisel olid uued filmid ja linateosed pea kohe ka meie rahvamaja kinoekraanil. Oma tegemistega lööb aastaid valla elus aktiivselt kaasa Laimjala jahiselts, kelle omandis oleva seltsimaja kasutamine on võimaldatud paljudele huvipooltele .

Aktiivsemaks on muutunud külade liikumine ja külaseltside moodustamine. Just seltsid on olnud meile tänuväärseteks partneriteks arvestatavate investeeringute toomisel valda. Tulevikus ootame külaseltsidelt veel suuremat koostööd erinevate vabaajaobjektide majandamisel, ja miks ka mitte mitmete kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmisel. See on seatud ka üheks haldusreformi temaatika eesmärgiks.

Laimjala vald on meeldiv elupaik- turvaline, heakorrastatud, avatud, puhta ja mitmekesise loodusega, turismi soosiv ja edendav, kultuuri- ja sportimisvõimalusi pakkuv koostööaldis piirkond.

Kõik, mis selleks tehtud ja plaanitakse teha on tänuväärne. Selles on oma osa kõigil vallakodanikel, ettevõtjatel, valla töötajatel, lastel, noortel ja eakatel. Soovin, et koostöö- ja tegutsemistahet jätkuks, ning et oleks indu uuteks tegemisteks.

Vilmar Rei, vallavanem

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

1.2 Finantsandmete avaldamise esitlusviisi ja täpsuse valimine

Laimjala vallavalitsuse aastaaruande ja tegevusaruande finantsnäitajad on esitatud euro täpsusega.

1.3 Käibemaksukohustuslaseks registreerimine

Alates 15.juulist 2008.a. on Laimjala Vallavalitsus registreeritud käibemaksukohustuslasena (vee- ja kanalisatsiooniteenus, killustiku müük, transporditeenus ja internetiteenuse vahendamine).

1.4 Laimjala vallavalitsuse struktuur

Valla asutuste nimekiri

1. Kahtla lasteaed-põhikool
2. Laimjala sotsiaalkorter-päevakeskus
3. Laimjala rahvamaja
4. Laimjala rahvaraamatukogu
5. Laimjala vallavalitsus

Allüksuse nimetus	Töötajate keskmine arv majandusaastal (taandatuna täistööajale)	Töötasude kogusumma majandusaastal (eurodes)
HARIDUS		
Kahtla lasteaed põhikool (põhikooli osa)	12,94	121 617
Kahtla lasteaed põhikool (lasteiaia osa)	3,28	28 588
Õpilasliin	1,00	9 611
Koolitoit	1,00	6 360
KULTUUR		
Laimjala rahvaraamatukogu, teabetuba	1,09	11 665
Laimjala rahvamaja	2,40	17 394
LAIMJALA VALLAVALITSUS		
Ametnikud	6,46	108 237
Volikogu	0,35	4 355
Kalmistu	1,00	5 405
Kütjad, heakorratöötajad, abitöölised, jt	3,89	21 148
Koristaja	0,50	2 580
Kokku	33,91	336 960

2016.aastal oli hariduse keskmine töötajate arv taandatud tööajale 18,22, samas tööliste arv oli 22. Laimjala rahvamajas töötas 2016.aastal rahvamaja juhataja ja kaks ringijuhti. Elanikkonda teenindab Laimjala raamatukogu, mille juures on avalik internetipunkt. 2016.aastal töötas Laimjala vallavalitsuses 6 ametnikku (vallavanem, neli struktuuriüksuse juhti ja üks keskastme spetsialist). Laimjala vallavolikogu 22.12.2015 otsusega nr 20 muudeti Laimjala valla ametiasutuse struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu järgnevalt: majandus- ja maakorraldus osakond nimetati ümber ehitus- ja maaosakonnaks, kaotati ehitus ja majandusnõuniku ametikoht. Otsus jõustus 1.jaanuarist 2016.

1.5. Ülevaade Laimjala vallavalitsuse tähtsamatest majandusnäitajatest

Alljärgnevas tabelis toome välja Laimjala vallavalitsuse tähtsamad majandusnäitajad. Bilansi, tulemiaruaruande- ja muid näitajaid võrdle me nelja eelmise aasta aastaaruande näitajatega.

Bilansi näitajad	2016	2015	2014	2013	2012
Varad aasta lõpus	2 230 497	2 093 933	2 000 666	2 045 633	2 043 634
s.h. põhivara	1 945 467	1 951 079	1 897 850	1 931 796	1 951 851
Kohustised aasta lõpus	487 901	208 758	164 290	180 669	105 078
Netovara aasta lõpus	1 742 596	1 885 175	1 836 376	1 864 964	1 938 556
Tulemiaruaruande näitajad					
Tegevustulud	830 026	803 134	811 518	688 327	643 785
S.h. tulud, millest on maha arvatud sihtfinantseerimine	805 049	785 405	714 441	622 865	549 842
Tegevuskulud	970 578	835 357	837 671	766 647	669 521
Tulem	-143 872	-34 979	- 29 250	-80 007	-26 551
Muud näitajad					
Põhivarainvesteeringud (kassapõhised)	212 244	84 768	81 615	85 793	82 066
Likviidsus*	1,90	1,22	0,91	1,34	1,10
Lühiajaline maksevõime**	2,89	2,4	1,9	2,2	1,9
Kohustiste osakaal varadest %	21,9	10,0	8,2	8,8	5,1
Laenukohustiste osakaal varadest %	19,9	8,4	6,5	7,6	3,5
Piirmäärade täitmine					
Põhitegevuse tulem***	66 721	75 970	65 677	55 924	-1 201
Netovõlakoormus****	279 547	116 039	88 487	88 682	17 854

*Likviidsus- vabad rahalised vahendid/lühiajalised kohustised

**Lühiajaline maksevõime ó käibevara/lühiajalised kohustised

***Põhitegevuse tulem- põhitegevuse tulude ja kulude vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatu vastavalt KOFS § 32lõikele 4 rahandusministri määrusega;

****Netovõlakoormus ó KOFS § 34 alusel arvestatud kohustiste ning KOFS § 36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe, täpsem arvestusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on 60% põhitegevuse tuludest.

Bilansi näitajad

Bilansi maht suurenes 2016.aastal võrreldes 2015.aastaga 137 tuhat eurot. Raha ja pangakontode seis suurenes 116 tuhande euro võrra. Nõuete, ettemaksete ja varude kogusumma bilansis on 98 tuhat eurot, võrreldes 2015.aastaga toimus suurenemine 26 tuhat eurot. Nõuetest enamuse moodustab üksikisiku tulumaksu nõue Maksu- ja Tolliametile, mis on 43 tuhat eurot, suurenemine võrreldes 2015.aastaga on seitse tuhat eurot. Varudes on kajastatud purustatud kruus maksumusega 33 tuhat eurot.

Võrreldes 2015.aastaga suurenesid kohustised 279 tuhande euro võrra. Lühiajalised kohustised koosnevad puhkusetasude kohustisest- neli tuhat eurot, maksukohustistest kokku 16 tuhat eurot, nimetatud kohustistes muutust võrreldes 2015.aastaga ei toimunud. Võlgnevus erinevatele tarnijatele on kaheksa tuhat eurot, suurenemine võrreldes 2015 aastaga kolm tuhat eurot. Lühiajaline laenukohustis suurenes 29 tuhande euro võrra ja pikaajaline laenukohustis suurenes 239 tuhande euro võrra.

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Netovara vähenes võrreldes 2015.aastaga 113 tuhat eurot.

Tulemiaruaande näitajad

Tegevustulud suurenesid võrreldes 2015.aastaga 27 tuhat eurot. Füüsilise isiku tulumaksu laekus rohkem 52 tuhat eurot ó 12,5%. Kaupade ja teenuste müük vähenes 51 tuhat eurot, 2016.aastal vähenes purustatud kruusa müük võrreldes 2015.aastaga 30 tuhande euro võrra. Võrreldes 2015.aastaga suurenesid toetused 12 tuhat eurot. Toetus vabariigi valitsuselt vähenes 50 tuhat eurot. Tegevuskulud suurenesid võrreldes 2015.aastaga 135 tuhat eurot samas majandamiskulud vähenesid 6 tuhat eurot mis on 2,9%. Tööjõukulud suurenesid 31 tuhat eurot see on 7,4%. Amortisatsioon suurenes 32 tuhat eurot, mis on tingitud muutustest avaliku sektori finantsarvestuses. 31.10.2016 seisuga tuli bilansist välja kanda põhivarad välja arvatud maa mille soetusmaksumus jäi alla viie tuhande euro käibemaksuta. 2016.aasta kahjum suurenes võrreldes 2015.aastaga 109 tuhat eurot.

Põhivarainvesteeringud

2016.aastal soetati ja renoveeriti põhivara kokku summas 212 tuhat eurot. Põhivarainvesteeringud (kassapõhised) suurenesid võrreldes 2015.aastaga 127 tuhat eurot.

Piirmäärade täitmine

Põhitegevuse tulemi piirmäär peab olema vastavalt KOFS §33-le null (st ei tohi olla negatiivne).

Laimjala valla netovõlakooramise % põhitegevuse tuledest oli 2016.aastal 34,4%; 2015.aastal 14,8%; 2014.aastal 11,57% ja 2013 aastal 13,15% (piirmäär 60%), selline 60% piirang kehtib 2016.aasta lõpuni.

1.6. Ülevaade majanduskeskkonnast

Allikad: Rahandusministeerium(www.fin.ee); Statistikaamet (www.stat.ee).

2016 aasta augusti kuu lõpu seisuga on majanduskasvuprognooosi allapoole korrigeeritud. Ekspordi kasv on püsinud kitsapõhjaline. Ei ole alust oodata majanduskasvu olulist kiirenemist. Samas Venemaa majanduslanguse põhi on läbitud ning Soome majandus on pärast kolm aastat kestnud langust kasvule pööranud. Kesise välisnõudluse ning hinnatõusu puudumise tõttu on ettevõtete investeeringud madalseisus. Eratarbimise kasv on püsinud kiire kuid vaatamata sellele on kodumajapidamiste säästumäär tõusnud ajaloolise kõrgtasemeni. Tööturu arengud viitavad pingete püsimisele ning palgakasv ületab juba neljandat aastat järjest tootlikkuse tõusu.

SKP. Eesti sisemajanduse koguprodukt kasvab prognoosi põhistsenaariumi kohaselt 2016. aastal 1,3%. Kasv peaks järgmise kahe aasta jooksul kiirenema ulatudes 2017.aastal 2,5%ni ja 2018.aastal 3%ni. Rahandusministeerium on 2016. ja järgnevate aastate majanduskasvu prognoose allapoole korrigeerinud, mille põhjuseks on eesti jaoks peamiste kaubanduspartnerite kasvuväljavaadete halvenemine. Aastatel 2019 ó 2020 peaks Eesti majandus kasvama keskmiselt 2,7% aastas, tuginedes nii ekspordile kui sisenõudlusele

Tööturg. Tööturu olukorra pingestamine jätkub ning palgasurved püsivad. Hõive määr ehk töötavate inimeste suhe tööealistesse inimestesse on ajaloolisel kõrgtasemel (65,8% 2016.aastal), mis koos tööealise rahvastiku vähenemisega seab piirid töötavate inimeste arvu edasisele kasvule. Tööjõureformi positiivne mõju läbi täiendava hõivatute arvu suureneb järkjärgult. Statistikaameti andmetel oli 2016.aastal töötuse määr 6,8%, tööhõive määr 65,6% ja tööjõus osalemise määr 70,4%. võrreldes

Keskmine brutokuupalk oli 2016.aastal 1 146 eurot ja brutotunnipalk 7,08 eurot.

Keskmise brutokuupalk, I kvartal 2010 ó IV kvartal 2016

	Muutus võrreldes eelmise aastaga, %	Aasta	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
2012	5,7	887	847	900	855	916
2013	7,0	949	900	976	830	986
2014	5,9	1 005	966	1 023	977	1 039
2015	6,0	1 065	1 010	1 082	1 045	1 105
2016	7,6	1 146	1 091	1 163	1 119	1 182

1.7. Üldisloomustus

Laimjala vald asub Saaremaa idaosas, olles pindalalt ja rahvaarvult Saaremaa üks väiksemaid omavalitsusi. Laimjala valla pindala on 117,9 km². Vald piirneb põhjast Põide vallaga ja läänest Valjala vallaga. Laimjala vallal on pikk ja hästi liigestunud rannajoon Liivi lahe kaldal.

Maastikupildis domineerivad kultuurmaastik ja pärandkooslused, valla loodeosas on Koigi soomassiiv. Maakasutuses on valdav muu maa kõlvik, peamiselt võsa ja roostik (4752 ha), järgnevad haritav maa (3254 ha), metsamaa (2211 ha), looduslik rohumaa (1206 ha) ja õuemaa (140 ha). Vallas on peamiselt pärandkoosluste kaitseks moodustatud viis hoiuala ja valla loodenuk jääb Koigi maastikukaitseala piiresse. Võrreldes mõnede muude Saaremaa piirkondadega on rangeid looduskaitselisi piiranguid siiski vähe.

Nimetus	Pindala (ha)
Koigi maastikukaitseala	2359,2 (sellest 7,74 ha Laimjala vallas)
Asva hoiuala	63,2
Kingli hoiuala	515,4
Laasu hoiuala	33,2
Saaremetsa hoiuala	84,4
Kahtla- Kùbassaare hoiuala	13440,6 ha, (sellest 1931,0 Laimjala vallas)

Rannikul on palju suuremaid ja väiksemaid rannajärvi. Vooluveekogudest väärrib märkimist Kuke peakraav. Vooluveekogude võrgustik on Laimjala vallas hõre. Enamus vooluveekogudest on maaparandustööde käigus õgvendatud looduslikud ojad või maaparanduse käigus kaevatud kuivenduskraavid.

Valda läbiv Laimjala - Kuivastu maantee poolitab valla.

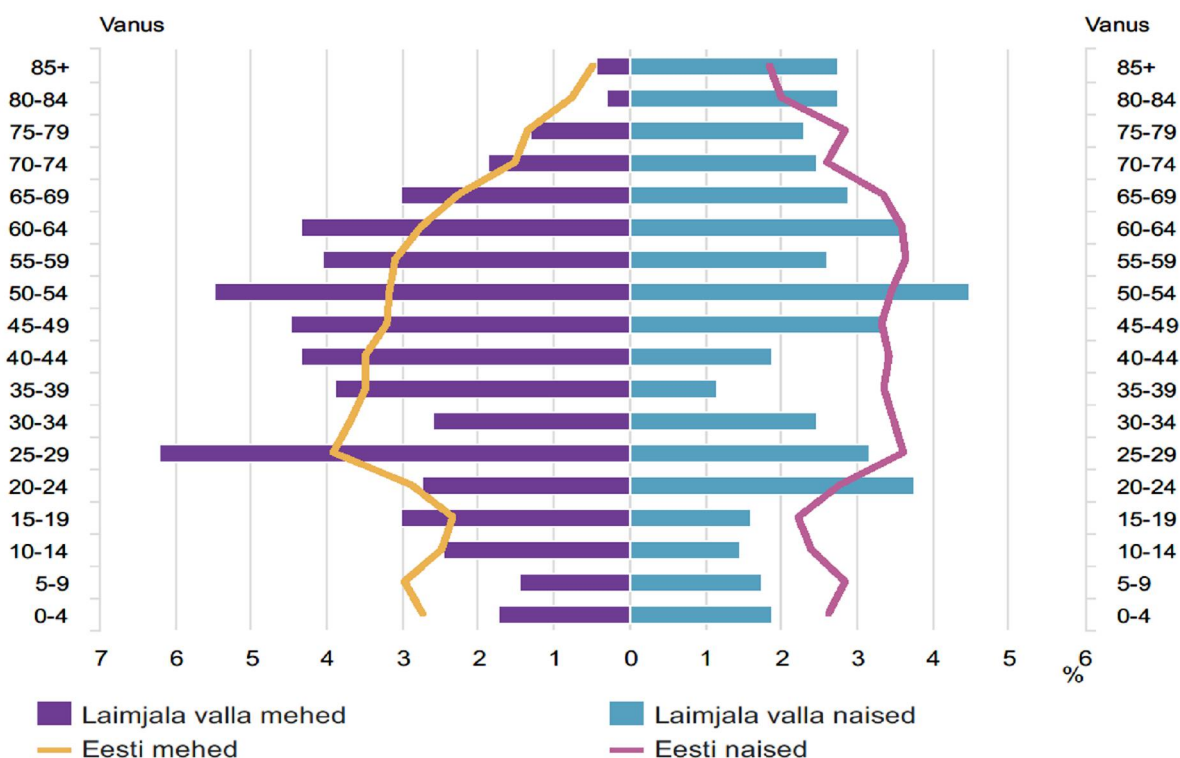
Valla keskus - Laimjala küla on maakonna keskusest Kuressaarest 40 km kaugusel, suuremad alevikud - Orissaare ja Valjala asuvad vastavalt 15 ja 17 km kaugusel. Nimetatud asulad vallale otsesteks tõmbekeskusteks ei ole, kui välja arvata see, et osa Kahtla lasteaed-põhikooli lõpetanud lastest jätkavad õpinguid Orissaare gümnaasiumis ja loomapidajad kasutavad Valjala jõusöödatehase pakutavaid teenuseid nii teravilja kokkuostul kui loomadele sööda tootmisel. Kõik vajalikud teenused on kättesaadavad Kuressaare linnas.

Rahvastiku tihedus on 5,2 inimest km². Valla territoorium jaotub 24 külaks.

Elanikkond rahvastikuregistri andmetel:

detsember 2013	743 inimest, sellest mehi 400, naisi 343
detsember 2014	711 inimest, sellest mehi 382, naisi 329
detsember 2015	712 inimest, sellest mehi 382, naisi 330
detsember 2016	706 inimest, sellest mehi 383, naisi 323

Laimjala valla rahvastikupüramiid, 1. jaanuar 2016

Allikas: Statistikaamet

Laimjala Vallavolikogu otsusega nr 1-1/24 16.04.2014 kiideti heaks Laimjala valla arengukava aastateks 2014-2020.

Arengukava on omavalitsusüksuse pika- ja lühiajalise arengu eesmärgid määrav ja nende elluviimiseks tegevusi kavandav dokument, mis tasakaalustatult arvestab majandusliku, sotsiaalse ja kultuurilise keskkonna ning looduskeskkonna arengu pikaajalisi suundumusi ja vajadusi ning on aluseks erinevate eluvaldkondade arengu integreerimisele ja koordineerimisele. Arengukava sisaldab hetkeolukorra analüüsi. Arengukavas kajastatakse kuni arengukava perioodi lõpuni strateegilised eesmärgid ja tegevused eesmärkide saavutamiseks.

Arengukava osa või sellega seotud iseseisev dokument on eelarvestrateegia, mille nõuded sätestatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses. Arengukava ja eelarvestrateegia on aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustiste võtmisel ja investeringuprojektide kavandamisel.

Laimjala Vallavolikogu 26. märtsi 2010.a otsusega nr 1-1/4 kehtestati Laimjala valla üldplaneering. 2014 aastal toimus valla üldplaneeringu ülevaatamine, Laimjala vallavolikogu otsusega 16.04.2014 nr. 1-1/23 kinnitati ülevaatamise tulemused ja otsustati jätta üldplaneering muutmata.

Üldplaneering on pikaajaline strateegiline arengudokument, mis määratleb Laimjala valla ruumilised arengusuunad ning sätestab ühiskondliku kokkuleppe perspektiivse maakasutuse osas. Üldplaneeringuga määratakse väärtuslike maastike kaitse- ja kasutustingimused ning seatakse roheline võrgustiku toimimist tagavad tingimused eesmärgil säilitada tasakaal olemasoleva ja arendatava keskkonna vahel.

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Väljakujunenud asustusstruktuuris suuri ja olulisi muudatusi üldplaneeringuga ei kavandata. Üldplaneeringuga täpsustatakse arendus- ja ehitustegevuse põhimõtteid ja tingimusi kompaktse asustusega alal ning antakse võimalus üksiku eluasemekoha rajamiseks hajaasustuses.

Tootmiskaade arendamine toimub olemasolevatel tootmiskaadel, vajadusel nende laiendamisel, mida soosib juba olemasolev infrastruktuur. Elukeskkonna kvaliteedi tõstmiseks on üldplaneeringuga kavandatud täiendavalt puhke- ja virgestuskaad ning määratud puhke- ja ujumiskohad. Üldplaneeringuga kavandatakse sadamad ja paadisillad ning määratakse kasutuses olevad ja ajaloolised lautrikohad.

1.8. Laimjala valla majanduslik olukord

Laimjala valla töötute arv oli kõige suurem 2012. aastal. Edaspidi on töötute arv pigem stabiilne.

Töötute arv kuude lõikes

	2012. aasta	2013. aasta	2014. aasta	2015. aasta	2016. aasta
Jaanuar	25	24	19	17	17
Veebruar	32	26	21	17	17
Märts	29	20	23	18	16
Aprill	29	16	20	17	18
Mai	22	15	16	15	23
Juuni	23	17	14	13	17
Juuli	23	15	14	13	15
August	22	15	13	11	17
September	19	14	13	16	15
Oktoober	20	13	10	13	18
November	23	15	17	14	14
Detsember	22	18	19	15	13
Aasta keskmine	24,08	17,33	16,58	14,92	16,67

Elanike arv vallas on languses. Töötute arv mõjutab oluliselt maksumaksjate arvu.

Keskmine brutotulu saajate arv Laimjala vallas aastate lõikes:

2012 ó 259 inimest
2013 ó 249 inimest
2014 ó 249 inimest
2015 ó 261 inimest

Maksumaksjate keskmine brutosissetulek kuu kohta oli Laimjala vallas

2012 ó 781 eurot
2013 ó 856 eurot
2014 ó 890 eurot
2015 ó 938 eurot

Saare maakonna keskmine kuu brutosissetulek oli aastate lõikes järgmine:

2012 ó 713 eurot
2013 ó 752 eurot
2014 ó 796 eurot
2015 ó 837 eurot

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

1.9. Ülevaade Laimjala vallavalitsuse arengukava täitmisest, tähtsamatest majandustegevustest ja arengusuundadest.

Laimjala valla arengukava aastateks 2014 ó 2020 rõhutab olulisi pikaajalisi arengusuundi:

- 1.turvalise elukeskkonna tagamine, külade välisilme ning tehnilise infrastruktuuri kaasajastamine;
- 2.sotsiaalse elukeskkonna erendamine. Haridusruumi ja vaba aja veetmise ning meelepäraste tegevuste võimaluste mitmekesistamine;
- 3.kohaliku omavalitsuse teenuste kvaliteedi tõstmine ning kavandatu elluviimine;
- 4.inimeste kaasatuse suurendamine, parem ligipääs haridusele, töökohtadele ja infole;
- 5.piiirkonna maine ja atraktiivsuse tõstmine.

Kõiki neid eesmärke järgib valla iga-aastane eelarve kui kogukondlik kokkulepe Laimjala valla elanike elukvaliteedi jätkuvaks parandamiseks.

1.jaanuaril 2012 jõustus õKohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus (edaspidi KOFS). 2015.aastas sügisel kinnitati eelarvestrateegia aastateks 2016 ó2019. Laimjala valla arengukavas püstitatud eesmärkide ja vastavate tegevuste elluviimiseks on vajalik kindlustada valla tulubaasi stabiilsus ja jätkusuutlikus ning valla finantsiline iseseisvus. Eelarvestrateegia annab rahalised orientiirid valla võimalustest arengukavas kavandatud tegevuste realiseerimiseks. Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt neljaks eelseisvaks eelarveaastaks, mida igal aastal tulenevalt majanduskeskkonnas toimuvatest muudatustest korrigeeritakse.

Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse finantsseisundist ning võimekusest teenindada olemasolevaid kohustisi. Tegemist on töövahendiga, mis kirjeldab omavalitsuse finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi loob aluse tänastele otsustele, mis mõjutavad omavalitsuse tegevust.

Laimjala vald sai 2016. aastaks püstitatud kohustustega hakkama. Valla eelarves püstitatud peamised eesmärgid on täidetud.

Strateegilised eesmärgid, nende täitmine 2016.aastal ja planeeritava tegevused 2017.aastal.

Kokkuvõtte olulisemate investeerimistegevuste kohta:

Olulisemad investeeringud tehti 2016.aastal valla teedesse, renoveeriti kruusakattega ja mustkattega teid ning uue tolmuva katte sai 9 506 meetrit valla teid. Renoveeriti koolihoonet ja lõpetati Laimjala katlamaja renoveerimine. Valla sotsiaalkorteri renoveerimiseks saime rahandusministeeriumilt toetust 5 000 eurot, korteri renoveerimine jätkub veel 2017.aastal.

Üldvalitsemine, planeeringud, majandus, ehitus

Laimjala vallavolikogu kinnitas 31.10.2016 määrusega nr 10 šLaimjala valla eelarvestrateegia 2017 ó 2020õ.

Peeti arutelusid haldusreformi osas ja 1.detsembril 2006.aastal allkirjastati Kuressaare raekojas Saaremaa omavalitsuste ühinemisleping.

Jätkus koostöö SOL-iga.

Jätkus Asva ó Sääremäe loodusõpperaja renoveerimine.

Kuressaare Kommunaalprojekt OÜ poolt alustati Laimjala mõisapargi korrastustööde üldprojekti koostamist.

Küsimisi toetusrahastust LEADER projektidest Sääremäe ehitiste renoveerimiseks ja rahvamaja ning vallamaja hoonete küttesüsteemide renoveerimiseks, kahjuks rahastust ei saadud.

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

2017.aasta arengusuunad

Aktiivne osalemine Saaremaa valla moodustamise komisjonide töös ja osalemine maakondlikes ühistegevustes.

Viia lõpule Asva ó Säaremäe loodusõpperaja renoveerimine ja Laimjala mõisapargi korrastustööde üldprojekti koostamine.

Jätkate teede renoveerimist ja tolmuwabade katete alla viimist.

Sotsiaalkorteri renoveerimise lõpule viimine.

Laimjala vallamaja ja rahvamaja küttesüsteemide projekteerimine.

Haridus

Kahtla lasteaed ó põhikool jätkas 2016/2017 õppeaastal 9 klassilise koolina. Õpilaste arv ei ole muutunud ó32 õpilast, millest moodustus neli klassikomplekti ó1-3 liitklass, 2-4 liitklass 5-6 liitklass ja 8-9 liitklass. Lasteaiaosas on üks segarühm 25 lapsega. 31. detsembri seisuga töötab Kahtla Lasteaed ó Põhikoolis lasteaia osas 3 lasteaiaõpetajat, 1 lasteaia muusikaline õpetaja (kokku koormusega 3,2). Koolis töötab 11 õpetajat (õpetajakoormusega 6,32 ja lisaks juhendavad õpetajad ka huviringe) ja 4 abipersonali töötajat. Koolis tegutsevate huvialaringide koosseis on järgmine: tantsuring, jalgpalliring, kergejõustik, robotika, arvutiõpetus, näitering, rahvatants ja kandlemäng. Kahtla Lasteaed ó Põhikooli õpilaste baasil on moodustatud ka kodutütarde rühm. Aktiivsed jalgpallipoisid käivad treeningutel Kuressaares, FC Kuressaare koosseisus. Osaletakse mõttespordi olümpiaadil. 2016.aastal olid koostööprojektid Eesti Koorühinguga ó laulu- ja tantsupeo protsessis osalevad kollektiivid. 2016.aastal renoveeriti koolihoonet. Osad Laimjala valla põhikooliealised lapsed õpivad Orissaare gümnaasiumis ja Tornimäe põhikoolis ja Kuressaare vanalinna koolis. Gümnaasiumiharidust omandatakse Orissaare gümnaasiumis, Saaremaa ühisgümnaasiumis ja Kuressaare täiskasvanute gümnaasiumis. Huviharidust omandatakse Orissaare muusikakoolis ja Saaremaa spordikoolis.

2017.aasta arengusuunad

Hariduselu eesmärgiks on kooli jätkamine lasteaed ó põhikoolina. Võimaluste leidmine teistest koolidest eristumiseks ja olla eelistatuim kool oma valla õpilaste jaoks.

2017. aastal pööratakse erilist tähelepanu laste väljendusoskusele ja õigekirjale läbi kõigi õppeainete.

Koostöö tõhustamine naaberkoolidega, olles ise algataja rollis.

Säilitada ja arendada traditsioonilisi üritusi.

Vabaaeg, kultuur, raamatukogu

Laimjala vallas töötab rahvamaja ja raamatukogu.

Laimjala rahvamaja ülesandeks on kohaliku elanikkonna kultuuri-, huvitegevus-, enesetäiendus- ja meelelahutusvajaduste rahuldamine; rahvakultuuri säilitamine ja arendamine; kontsertide, tähtpäevade, etenduste, näituste ja muude kultuurisündmuste korraldamine; tingimuste loomine harrastuskollektiivide ja huviringide tegevuseks.

Laimjala raamatukogu teeb oma kasutajaile kättesaadavaks teadmised ja informatsiooni paljudes valdkondades. Rahvaraamatukogu tegevuse alus on kõigile kasutajaile võrdse juurdepääsu tagamine oma kogudele. Kasutajaile, kes mingil põhjusel ei saa kasutada tavateenuseid ja õteavikuid, näiteks puuetega inimesed, tagatakse eriteenindus. Raamatukogu põhiline tegevus on lugejate teenindamine ja fondi korrashoid, samuti kultuuripärandi hoidmine ja säilitamine. Kogude komplekteerimisel lähtutakse kohaliku lugejaskonna nõudlusest, rahvusliku kultuuri säilitamisest ja vajaliku teatmekogu koostamisest.

Raamatukogu juure kuulub avalik internetipunkt ja WiFi leviala. Raamatute komplekteerimine, laenutamine jne. toimub elektrooniliselt. Kasutusel on raamatukoguprogramm RIKS.

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Raamatukogu ruumid on küll väikesed, kuid neis saab korraldada näitusi, väljapanekuid, individuaalkoolitusi jne. Küllastajail on võimalus esitada RVL tellimusi, teha skaneeringuid, koopiaid, väljatrükke. Töötaja abistab pangaülekannete tegemistes, deklaratsioonide täitmises, suhtluses e-riigiga.

Raamatukoguteeninduse näitarvud

	2013	2014	2015	2016
Teenindatavate arv	743	711	712	709
Lugejate arv	296	313	319	313
Küllastuste arv	4 532	4 563	4 020	3 830
Raamatuürituste arv	6	5	6	5
Laenutuste arv (kojulaenus)	9 883	9 890	9 610	9 430
Teavikute arv (raamatud)	9 435	9 151	7 781	7 931
Raamatud + kombineeritud teavikud kokku	9 453	9 172	7 804	7 955

Kohaliku kultuurielu korraldamisel (nii rahvamaja, raamatukogu, sport) on väga tähtis koostöö. Koostöö nii oma valla piires (külaseltsid, MTÜ-d jne) kui kogu maakonna ulatuses. Tegevused on läinud suuremaks, rahvas liigub rohkem ringi ja siin ongi hästi tähtis teha koostööd, et kodanikule midagi pakkuda ja tal ka huvitav oleks.

Ja just koostööst tulenevalt saab välja tuua selle aasta suurimad ettevõtmised, mis tulid ellu muu tavapärase ja igapäevase töö kõrvalt just tänu koostööle.

- ŠLaimjala Valss 2õ 27. juunil.
- Valla talgud.
- Jaaniõhtu Laimjala mõisapargis.
- 30. septembril Kuressaare kultuurikeskuses toimunud kirjanduskonverents šDebora Vaarandi 100õ (koostöö keskraamatukoguga).
- Pidades silmas merekultuuri aastat, siis kindlasti Laimjala Aeruramm 3 ó kanuude ja sõudepaatidega orienteerumine Laimjala lahtedes ja saarestikes.
- Henno Käo 75 kalendri väljaandmine.
- Valla 25. aastapäev.
- Aastavahetuspidu.
- Talvised lauamängud rahvamajas (kabe, male, lauatennis, sasku, koroon).

2017. ja 2018.aasta arengusuunad

2017. aasta on suurte muutuste aasta. Toimumas on haldusreform, mille eellepingud on juba alla kirjutatud.

Planeeritud on Laimjala rahvamaja ja vallamaja küttesüsteemide ühildamine ühisele küttele ja rahvamaja katuse vahetus.

Raamatukogu kolimine maja I korrusele, et lihtsustada eakamate inimeste juurdepääsu teenusele. Sellekohaseid ettepanekuid on tulnud just raamatukoguküllastajatelt. Samuti oleks vaja suuremaid ruume, et tagada nn. kogukonnakeskuse tekkimine, kus oleks võimalik oma kokkusaamisi läbi viia jne.

Jätkata tuleb koostööd kogukonna, valla, valla allasutuste, seltsingute jne. vahel.

Tuleb tagada traditsioonürituste järjepidevus, toetada jätkuvalt külaliikumist.

Orissaare spordisaali jätkuv kasutamine.

Erinevatele vanusegruppidele sobilik sportliku ja kultuurilise tegevuse leidmine ja toetamine. Toimub Laimjala IV šAerurammõ.

18. juunil toimub Henno Käo päev Kingli mõisapargis.

Sotsiaalhoolekanne

Alates 01.01.2016 jõustus uus sotsiaalhoolekandeseadus ja sellest tulenevalt on vallavolikogu oma määrusega kinnitanud Laimjala valla uue sotsiaalhoolekandelise abi andmise korra. Kohaliku omavalitsuse ülesanded sotsiaalhoolekandes on jätkuvalt ennetada sotsiaalsete probleemide tekkimist ja toetada inimeste toimetulekut, töötamist ja osalemist ühiskonnaelus. Kehtivas sotsiaalhoolekandelise abi andmise korras on peale sihtgrupile ja läbi abivajaduse hindamise ettenähtud toetuste võimaldamise suurem osakaal abi osutamisel sotsiaalteenuste kaudu.

Laimjala vallas elab 01.01.2017 seisuga 174 vanaduspensionäri ja 45 töövõimetuspensionäri. Puudega inimese toetust saab 85 inimest, kellest 35 on tööealised ja seitse last (0-18 a). Riiklikku toimetulekutoetust maksti 2016.aastal kaheksale perele kokku 14 576 eurot (2015. aastal oli see summa 5 135 eurot). Vajaduspõhist peretoetust maksti neljale perele kokku 3 240 eurot (2015. aastal 2 025 eurot).

Valla eelarvest maksti toetusi vähekindlustatud ja lastega peredele, toetati eakaid ja puudega inimesi inva- ja hooldusvahendite ostmisel ja tasuti invavahendite rendi eest. Hooldekodus elamise kulud hüvitati neljale vanurile ja ühele tööealisele kokku 11 825 eurot. Eakatele ja puudega inimestele võimaldati transporditeenust arsti vastuvõtul käimiseks. Kulud kompenseeriti osaliselt valla eelarvest. Kord nädalas osutati tasuta transporditeenust valla äärealadel asuvate külade elanikele kaupluses, raamatukogus ja vallavalitsuses käimiseks. Vanaduspensionäridele ja puudega inimestele hüvitati väljaspool maakonda arsti vastuvõtul käimiseks 50% sõidukuludest kokku 608 eurot. Valla sotsiaalkorteris on eluasemeteenusel üks pere.

2016. aastal valda lapsi juurde ei sündinud. Kooliaasta alguses maksti toetust koolitarvete ostmiseks kõigile põhikooli, gümnaasiumi ja ametikooli õpilastele kokku 3 150 eurot. Samade kooliastmete lõpetamisel maksti toetust üheksale õpilasele kokku 450 eurot. Kahtla lasteaed-põhikooli õpilastele ja lasteaia lastele võimaldati valla bussiga tasuta transport lasteaeda ja kooli. Gümnaasiumites õppivatele lastele hüvitati ühistranspordi kasutamine ja Saaremaa ühigümnaasiumi ja Kuressaare ametikooli õpilaskodudes elavatele õpilastele hüvitati üürikulud kuni 60 eurot kuus, üürikorteri kasutajatele 35 eurot kuus.. Kaheksa last osalesid Urumarja Noortelaagris. Osalustasu ja transport hüvitati valla eelarvest. Matusetoetust maksti 1 800 eurot.

Kahele lapsele osutati tugiisikuteenust.

2017.aasta arengusuunad

Peamine eesmärk ühendvalla tekkimisega seotud muudatused sotsiaalvaldkonnas valla elanike jaoks heale tasemele viia. Aidata kaasa ja tegutseda selle nimel, et üleminek uuele struktuurile oleks sotsiaalhoolekandelise abi vajajatele lihtne ja arusaadav ning abi jõuaks jätkuvalt iga abivajajani.

2. Laimjala vallavalitsuse raamatupidamise aastaaruanne

2.1 Bilanss

Eurodes

	<i>Lisa</i>	2016	2015
Varad			
<i>Käibevara</i>			
Raha ja pangakontod	2	187 190	71 414
Maksunõuded ja maksude ettemaksed	3	43 606	36 816
Muud nõuded ja ettemaksed	4	20 709	2 283
Varud	5	33 525	32 341
<i>Käibevara kokku</i>		285 030	142 854
<i>Põhivara</i>			
Finantsinvesteering	6	460	460
Kinnisvarainvesteeringud	7	17 153	62 249
Materiaalne põhivara	8	1 927 853	1 888 370
<i>Põhivara kokku</i>		1 945 467	1 951 079
Varad kokku		2 230 497	2 093 933
Kohustised			
<i>Lühiajalised kohustised</i>			
Võlad tarnijatele		8 294	5 196
Võlad töötajatele		4 549	4 050
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	9	30 218	22 674
Laenukohustised	10	55 495	26 777
<i>Lühiajalised kohustised kokku</i>		98 556	58 697
<i>Pikaajalised kohustised</i>			
Laenuid nominaalväärtuses	10	389 345	150 061
<i>Pikaajalised kohustised kokku</i>		389 345	150 061
Kohustised kokku		487 901	208 758
Netovara			
<i>Akumuleeritud ülejääk</i>		1 740 040	1 882 619
<i>Reservid</i>		2 556	2 556
<i>Netovara kokku</i>		1 742 596	1 885 175
Kohustised ja netovara kokku		2 230 497	2 093 933

2.2 Tulemiaruanne

Eurodes

	<i>Lisa</i>	2016	2015
Tegevustulud			
Maksud	11	496 987	445 161
Saadud toetused	12	257 833	245 276
Kaupade ja teenuste müük	13	51 818	103 030
Muud tulud	11	23 388	9 667
Tegevustulud kokku		830 026	803 134
Tegevuskulud			
Tööjõukulud	15		
Töötasukulud		-336 710	-313 255
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed		-114 747	-107 106
<i>Kokku tööjõukulud</i>		<i>-451 457</i>	<i>-420 361</i>
Majandamiskulud	16	-227 452	-233 943
Antud toetused	14	-96 714	-40 547
Muud kulud	17	-60 421	-37 646
Põhivara amortisatsioon	7,8	-134 534	-102 860
Tegevuskulud kokku		-970 578	-835 357
Tegevustulem		-140 552	-32 223
Finantstulud ja -kulud			
Intressikulu	18	-3 330	-2 763
Finantstulu		10	7
Muud finantstulud ja -kulud			
Finantstulud ja -kulud kokku		-3 320	-2 756
Aruandeperioodi tulem		-143 872	-34 979

2.3 Rahavoogude aruanne

Eurodes

	<i>Lisa</i>	2016	2015
Rahavood põhitegevusest			
Tegevustulem		-140 552	-32 223
Korrigeerimised			
Põhivara amortisatsioon	7,8	134 534	102 861
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	17	35 314	13 706
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	12	-17 846	-10 394
Kasum/kahjum põhivara müügist	11	-434	-8 769
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	14	55 705	10 789
<i>Kokku korrigeeritud tegevustulem</i>		66 721	75 970
Käibevarade netomuutus		-26 401	-18 436
Kohustiste netomuutus		11 141	-3 079
Kokku rahavood põhitegevusest		51 461	54 455
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse põhivara eest	7,8	-198 299	-87 079
Laekunud põhivara müügist	7,8	5 771	9 830
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	12	17 839	10 394
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	14	-25 678	-10 789
Laekunud finantstulud	18	10	7
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-200 357	-77 637
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud laenud	10	300 000	70 000
Tagasi makstud laenud	10	-31 998	-22 453
Makstud intressid	18	-3 330	-2 763
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		264 672	44 784
Puhas rahavoog		115 776	21 602
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	2	71 414	49 812
Raha ja selle ekvivalentide muutus		115 776	21 602
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	2	187 190	71 414

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

2.4 Netovara muutuste aruanne

Eurodes

	<i>Lisa</i>	Reserv	Akumuleeritud ülejääk/ aruandeperioodi tulem	Netovara kokku
Saldo 31.12.2014		2 556	1 833 820	1 836 376
Aruandeaasta tulem			-34 979	-34 979
Põhivara ümberhindlus			83 778	83 778
Saldo 31.12.2015		2 556	1 882 619	1 885 175
Aruandeaasta tulem			-143 872	-143 872
Põhivara ümberhindlus	8		1 293	1 293
Saldo 31.12.2016		2 556	1 740 040	1 742 596

2.5 Eelarve täitmise aruanne

Eurodes

Tunnus	Kirje nimetus	2016 esimene eelarve	2016 lõplik eelarve	2016 eelarve täitmine
	PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	784 100	795 772	791 220
30	Maksutulud	454 400	454 400	490 054
3000	Füüsilise isiku tulumaks	419 400	419 400	455 751
3030	Maamaks	35 000	35 000	34 303
32	Tulud kaupade ja teenuste müügist	85 200	85 200	59 733
	Saadavad toetused tegevuskuludeks	244 200	255 872	239 158
35201	Toetusfond	175 140	183 937	183 937
35200	Tasandusfond	48 918	48 918	48 918
3500, 352	Muud saadud toetused tegevuskuludeks	20 142	23 017	6 303
	Muud tegevustulud	300	300	2 275
38252, 38254	Laekumine vee erikasutusest	200	200	755
3882	Saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	100	100	265
3880, 3888	Muud tegevustulud			1 255
	PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	-783 800	-795 472	-734 895
	Antud toetused tegevuskuludeks	-37 200	-45 997	-41 060
40	Subsiidiumid ettevõtlusega tegelevatele isikutele			
413	Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	-30 600	-39 397	-31 954
4500	Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	-5 100	-5 100	-7 735
452	Mittesihotstarbelised toetused	-1 500	-1 500	-1 371
	Muud tegevuskulud	-746 600	-749 475	-693 835
50	Tööjõukulud	-457 500	-460 375	-451 173
55	Majandamiskulud	-282 100	-282 100	-235 773
60	Muud kulud	-7 000	-7 000	-6 890
	PÕHITEGEVUSE TULEM	300	300	56 324
	INVESTSEERIMISTEGEVUS KOKKU	-290 000	-290 000	-208 551
381	Põhivara müük (+)	10 000	10 000	11 001
15	Põhivara soetus (-)	-264 000	-264 000	-212 244
3502	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine(+)	5 000	5 000	24 816
4502	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine(-)	-36 000	-36 000	-28 804
655	Finantstulud (+)			10
650	Finantskulud (-)	-5 000	-5 000	-3 330
	EELARVE TULEM (ÜLEJÄÄK (+) / PUUDUJÄÄK (-))	-289 700	-289 700	-152 227
	FINANTSEERIMISTEGEVUS	255 700	255 700	268 002
2585	Kohustiste võtmine (+)	300 000	300 000	300 000
2586	Kohustiste tasumine (-)	-44 300	-44 300	-31 998
100	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (+ suurenemine, - vähenemine)	-34 000	-34 000	115 775
	PÕHITEGEVUSE KULUDE JA INVESTSEERIMISTEGEVUSE VÄLJAMINEKUTE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI	1 088 800	1 100 472	979 273
01	Üldised valitsussektori teenused	136 966	141 766	134 938
01111	Valla- ja linnavolikogu	9 600	14 400	14 445
01112	Valla- ja linnavalitsus	114 070	114 070	113 580
01114	Reservfond	3 196	3 196	

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

01600	Muud üldised valitsussektori teenused	5 100	5 100	3 582
01700	Valitsussektori võla teenindamine	5 000	5 000	3 330
03	Avalik kord ja julgeolek	320	320	132
03100	Politsei	320	320	132
04	Majandus	336 370	329 875	248 559
04210	Põllumajandus	26 250	26 855	26 436
04510	Maanteetransport (vallateede korrashoid)	239 860	239 860	174 915
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid	4 000	4 000	
04900	Muu majandus (sh. majanduse haldamine)	33 260	38 260	35 507
04410	Ülalnimetatud majandus kokku	33 000	20 900	11 703
05	Keskkonnakaitse	26 844	26 844	21 436
05100	Jäätmeäritlus (prügivedu)	3 500	3 500	2 715
05400	Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse, haljastus	23 344	23 344	18 721
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	58 870	58 870	52 590
06300	Veevarustus	48 460	48 460	42 330
06400	Tänavavalgustus	1 000	1 000	736
06605	Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	9 410	9 410	9 525
08	Vaba aeg, kultuur ja religioon	94 230	94 230	81 762
08102	Sport, spordikoolid	1 200	1 200	1 143
08105	Laste muusika- ja kunstikoolid	9 000	9 000	8 311
08109	Vaba aja üritused	6 500	6 500	5 324
08201	Raamatukogud	23 840	23 840	21 593
08202	Rahva- ja kultuurimajad	49 160	45 360	38 211
08300	Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	3 530	3 530	3 420
08400	Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	1 000	4 800	3 760
09	Haridus	356 500	363 800	358 365
09110	Alusharidus (lasteaiad)	51 500	46 500	45 193
09210-09221	Üldhariduskoolid, sh LAK	240 100	254 900	255 277
09600	Koolitransport	34 900	34 900	32 218
09601	Koolitoit	30 000	27 500	25 678
10	Sotsiaalne kaitse	78 700	84 767	81 490
10110	Haigete sotsiaalne kaitse	400	400	
10121	Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	4 006	6 276	7 019
10200	Eakate sotsiaalhoolekande asutused	12 000	12 000	11 081
10201	Muu eakate sotsiaalne kaitse	300	300	
10402	Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	17 100	18 477	14 446
10600	Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	6 000	1 000	523
10701	Riiklik toimetulekutoetus	7 394	14 814	14 576
10702	Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	1 000	1 000	1 057
10900	Muu sotsiaalne kaitse, sh. sotsiaalse kaitse haldus	30 500	30 500	32 788
	MUUD NÄITAJAD			
	Aasta alguse seisuga			
2580	Võlakohustised	176 838	176 838	176 838
9100	sh sildfinantseering			
1000	Likviidsed varad	71 414	71 414	71 414
	Perioodi lõpu seisuga			
2581	Võlakohustised	432 538	432 538	444 840
9101	sh sildfinantseering			
1001	Likviidsed varad	37 414	37 414	187 190

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhisel printsiibil ning see ei ole teiste finantsaruannetega võrreldav (vt lisa 1). eelarve täitmise aruannet selgita lisa 20.

Lisa 1 raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestusmeetodid ja hindamisalused

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Eesti hea raamatupidamistavaga. Eesti hea raamatupidamistava tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning riigi raamatupidamise üldeeskiri.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist v.a. juhtudel mida on kirjeldatud alljärgnevat arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruande põhjaruanded ja lisad on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi alusel, väljaarvatud eelarve täitmise aruanne, mille arvestust peetakse kassapõhise arvestusprintsiibi alusel. Laimjala Vallavalitsuse raamatupidamine on tsentraliseeritud.

Bilansipäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Finantsinvesteeringud

Muude pikaajaliste finants-investeeringutena kajastatakse aktsiaid ja osi, millest aruandekohustuslane omab alla 20%. Nimetatud pikaajalisi finantsinvesteeringuid on tehtud avalikku sektorisse kuuluvasse äriühingusse koostöös teiste kohalike omavalitsuste üksustega ning neid kajastatakse soetusmaksumuses. See hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlused taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale soetusmaksumusest.

Osalused sihtasutustes ja mittetulundusühingutes

Kui avaliku sektori üksus omab sihtasutuses või mittetulundusühingus valitsevat mõju (üldjuhul üle 50% hääleõigusest) kajastatakse osalust 100%-na. Kui avaliku sektori üksus omab sihtasutuses või mittetulundusühingus olulist mõju (üldjuhul 20 ó 50% hääleõigusest) osalust bilansis ei kajastata, kuid avalikustatakse aastaaruande lisades.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem, arvestatuna bilansikuupäevast. Lühiajalisi varasid nimetatakse käibevaraks ning pikaajalisi varasid nimetatakse põhivaraks.

Käibevarana kajastatakse raha ja ekvivalente, mille kasutus ei ole piiratud; varasid, mis eeldatavasti realiseeritakse tavapärase tegevuse käigus; varasid, mida hoitakse müügiks ja mida tõenäoliselt suudetakse realiseerida lähema 12 kuu jooksul bilansipäevast. Kõiki ülejäänud varasid kajastatakse põhivarana.

Kõiki aruandeperioodil tekkinud kohustisi kajastatakse aruandeperioodi bilansis. Laenukohustisi kajastatakse tulenevalt nende järelejäänud tähtajast lühi- ja pikaajaliste

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

osadena. Laenukohustisena kajastatakse bilansis kõik finantseerimistegevuse tulemusena tekkinud võlakohustised, millega kaasneb intressikulu või muu sellelaadne kulu.

Lühiajalise kohustisena kajastatakse kohustist, kui see tõenäoliselt tasutakse tavapärase tsükli jooksul või selle maksetähtaeg on 12 kuu jooksul alates bilansipäevast. Kõiki muid kohustisi kajastatakse pikaajaliste kohustistena.

Raha ja ekvivalendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha ja pangakontode jääke, tuuakse välja pangakontode intressitulu.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluuta tehingutest saadud kahjum on tulemiaruanDES kajastatud perioodi kuluna.

Nõuded

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatuna. Aruandeperioodil laekuvaid, kuid varasematel perioodidel kuludesse kantud nõudeid kajastatakse aruandeperioodil ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõue loetakse lootusetuks kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Varud

Varudena on kajastatud valmistoodang (purustatud kruus). Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (v.a käibemaks, mis kajastatakse soetamisel kuluna) ja muudest soetamisega seotud otsestest kuludest. Varud hinnatakse alla eeldatavale neto realiseerimismaksumusele, kui see on madalam nende soetusmaksumusest. Kasutatakse kaalutud keskmise arvestusmeetodit.

Kulude arvestus

Kulusid kajastatakse tekkepõhiselt. Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud, sh käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on kajastatud soetamishetkel kuluna tulemiaruanDE kirjel šMuud tegevuskuludõ. Arendusväljaminekud kajastatakse tekkimise momendil kuluna. Alates 15.juulist 2008.aastast on Laimjala vallavalitsus registreeritud käibemaksukohustuslasena järgnevate teenuste osas: purustatud kruusa müük, transporditeenus, vee- ja kanalisatsiooniteenuse müük. Loetletud teenuste müümisel lisame käibemaksu ja teenuse osutamiseks tehtud kulutustelt arvestame sisendkäibemaksu.

Tulude arvestus

Kogutud maksude ning loodusvarade kasutamise ja saastetasude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt vastavalt Maksu- ja Tolliameti ja Keskkonnaministeeriumi poolt esitatud teatistele. Lõivutulu kajastatakse lõivuga maksustatud toiminguga päeval. Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärset määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglasel väärtuses või rendimakse miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse - sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustist vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks. Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Kassareserv

Kassareserv on moodustatud volikogu otsusega akumulieeritud tulemist, eesmärgiga tagada vallavalitsuse likviidsus. See väljendab ühtlasi likviidse rahana hoidmisele kuuluvat summat, mida võib kasutada aruandeaasta kestel laekumiste viibimisel eelarveliste kulud katmiseks, kuid see tuleb vähemalt aruandeaasta lõpuks rahana taastada.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui toetuse saaja on teinud kulutused, milleks sihtfinantseerimine oli ette nähtud, ning eksisteerib piisav kindlus, et sihtfinantseerimine leiab aset.

Saadud sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse nii saadud sihtfinantseerimist kui ka selle arvel tehtud kulusid või põhivara soetust mõlemal eraldi.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist ning tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega.

Sihtfinantseerimise korral põhivara soetamiseks võetakse vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, saadud sihtfinantseerimine aga kajastatakse samal ajal tuluna.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse selliseid kinnisvaraobjekte (maa, hooned ja rajatised), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida ükski teine avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses.

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kogunenud kulum ja võimalikud allahindlused) analoogselt materiaalse põhivara kajastamisele.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mida kasutatakse hinnanguliselt pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus on alates 31.12.2016 5 000.eurost (enne seda 2 000 eurot) ilma käibemaksuta, välja arvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest (määrus on kehtestatud raamatupidamise seaduse § 34 lõike 4 alusel. RT I, 28.10.2016, jõustub alates 31.10.16, osaliselt 01.01.2017).

Väiksema soetusmaksumusega varade ostuhind kajastatakse üldjuhul perioodi kuluna ja arvestust peetakse bilansiväliselt.

Põhivara soetusmaksumusse arvatakse kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja -asukohta, sh lammutuskulud, mis on vältimatud seoses objekti ehitamise või renoveerimisega, vara soetusmaksumusesse ei kapitaliseerita vara kasutuselevõtmisega seotud

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

koolitus- või lähetuskulud, samuti vara tellimisega seotud kulu (hankekonkursi korraldamine, tellija järelevalve), kui seda tehakse oma töötaja poolt ning selle suurus ei ole usaldusväärset määratav või oluline. Ei kapitaliseerita ka põhivara soetusega kaasnevad makse ja lõive.

Põhivara kajastatakse soetusmaksumus, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit.

Põhivara võetakse arvele kogumina ainult juhul, kui kogum moodustab ühesuguse kasutusega terviku ja kogumi soetusmaksumus kokku on 5 000 eurot ilma käibemaksuta. Kui ühe ja sama vara komponentidel on erinevad kasutusead, võetakse komponendid eraldi varadena arvele (komponentide summaarne soetusmaksumus algab vähemalt põhivara kapitaliseerimise alampiirist ilma käibemaksuta). Varade soetamiseks ei kapitaliseerita võetud laenude kulu (sh intressikulu). Kui põhivara valmistatakse oma jõududega, kapitaliseeritakse akti alusel ka vara valmimisega seotud töötajate ja teenistujate põhivara valmimise aja eest makstud palk ja sellelt arvestatud maksukulu; vara valmimiseks kasutatud materjalid; vara valmimisega või asukohta toimetamisega otseselt seotud transpordikulud.

Parendusega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusse ainult juhul, kui need pikendavad vara kasulikku tööiga ning tõstavad vara kvaliteeti ja kulutuste maksumus on vähemalt 5 000 eurot ilma käibemaksuta. Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes. Vara olulise osa väljavahetamisega kantakse väljavahetatud osa hinnanguline esialgne soetusmaksumus ja sellele vastav kogunenud kulum põhivara arvelt maha. Parenduse lisamisel soetusmaksumusele hinnatakse võimalikku vara järelejäänud eluea pikenemist ning olulise muutuse korral korrigeeritakse amortisatsiooninormi.

Põhivara soetusmaksumus amortiseeritakse kuluks hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Maad ja kunstiväärtusi ei amortiseerita, kuna nende väärtus aja jooksul ei vähene.

Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Uute varade puhul lähtutakse järgnevast vahemikust:

Põhivara liik	Eeldatav kasulik eluiga aastates	Amortisatsiooni norm protsentides
Hooned	20 ó 50 a	2 - 5%
Rajatised	10 ó 40 a	2,5 - 10%
Masinad ja seadmed	5 ó 10 a	10 - 20%
Inventar	2 ó 10 a	10 - 50%
Arvutustehnika	2 ó 3 a	33 - 50%

Põhivara väärtuse languse korral (osaline või täielik hävimine, lammutamine, demonteerimine, kadumine, kahjustumine) viiakse läbi allahindlus. Allahindlus kajastatakse koos amortisatsiooniga. Allahindluse korral koostatakse allahindluse akt, mille kinnitab tegevjuhtkond.

Ümberhindlus

2005 aastal toimus põhivara ümberhindlus varadele, mis olid soetatud enne 1995 aastat ja millel puudus õiglane väärtus. Ümberhindamisel kajastati jääkasendusmaksumuse meetodit. Ümberhindluse viis läbi Laimjala Vallavalitsuse poolt moodustatud komisjon. Ümberhindluse akti kinnitasid Laimjala Vallavalitsus ja Laimjala Vallavolikogu.

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005.aastat, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremeheetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Maa arvele võtmiseks kasutatakse maksustamishinda, kui turuhind pole teada.

Turuhinna puudumise korral on teistelt avaliku sektori üksustelt saadud põhivara lubatud erandjuhul võtta arvele ka üleandja jääkmaksumuses (riigi raamatupidamise üldeeskiri § 18).

Lähtudes rahandusministri määrusest 28.12.2009 nr.71 ja vastavalt Riigi raamatupidamise üldeeskirja §58 lõige 6-le toimus 2010 aastal põhivara mahakandmine, mille soetusmaksumus jäi alla 1 917 euro ja 2016 aastal toimus põhivara mahakandmine, mille soetusmaksumus jäi alla 5 000 euro.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Laimjala valla volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Seotud osapoolte lisas (19) ei kajastata tehingud seotud osapooltega, mis on toimunud normaalsetel turutingimustel või vastavalt seaduses sätestatud tingimustele, mis kehtivad ühtviisi nii seotud isikutele kui ka mitteseotud isikutele.

Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud kassapõhiselt, mistõttu selle andmeid ei ole võimalik võrrelda tekkepõhises aruannetes kajastatud andmetega. Lisaks kassapõhisest printsüübist tulenevatele ajalistele erinevustele on selles kasutusel veel järgmised olulised erinevad arvestuspõhimõtted:

- 1) põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata;
- 2) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna (tekkepõhises aruandes eraldi tulemiaruanne real šMuud tegevuskuludõ).

Lisa 2 raha ja pangakontod

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	187 190	71 414
Sularaha kassas	1 067	1 527
Arvelduskontod pankades	186 123	69 887

Arvelduskonto avatud Swedbank AS-is

Lisa 3 maksu- lõivu- ja trahvinõuded

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	43 606	36 816
Üksikisiku tulumaksu nõue	43 387	36 459
Nõuded loodusressursside kasutamisest ja saastetasud	219	357

Maksunõuete kajastamine toimub Maksu- ja Tolliameti teatiste alusel. Bilansis kajastatud summad näitavad nende poolset kohustist aruande kuupäeva seisuga.

Lisa 4 muud nõuded ja ettemaksed

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	20 709	2 283
Nõuded ostjate vastu	17 504	2 051
Ettemakstud sihtfinantseerimine	1 563	0
Ettemakstud kaasfinantseerimine	1 562	0
Ettemakstud toetused	80	80
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	0	82
Nõuded toetuste ja siirete eest	0	70

Nõuetena kajastatakse bilansis tekkepõhiseid nõudeid, mille laekumise tähtaeg on järgmisel aruandeperioodil, või laekumistähtaeg on ületatud kuid nõue ei ole hinnatud ebatõenäoliselt laekuvaks. Ettemakstud kaas- ja sihtfinantseerimise real näidatakse hajaasustuse programmi raames tehtud ettemakseid toetuse saajatele. Ettemakstud toetuste real kajastatakse toetust töötutele, et tagada nende koolituse transport AS GoBus kaardiga.

Lisa 5 varud

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	33 525	32 341
Valmistoodang (purustatud kruus)	33 525	32 341

Lisa 6 finantsinvesteering ja osalus sihtasutuses

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	460	460
Osalus Maasi Jäätmehoolduse OÜ	460	460

Osa suurus on 460 eurot, mis moodustab kogu osakapitalist 9%. Lisaks osaleb vallavalitsus veel Muhu Hooldekeskuse SA (ei ole kajastatud aastaaruandes osalusena) juhtimises, omades nõukogu ühe liikme kaudu 20% vastava asutuse hääleõiguses.

Lisa 7 kinnisvarainvesteering

Eurodes

Soetusmaksumus perioodi alguses	64 092
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	-1 843
Jääkväärtus perioodi alguses	62 249
Ümberhindlus	0
Kulum ja allahindlus	-1 731
Kulumi mahakandmine	-981
Bilansist väljakandmine jääkväärtuses	-38 028
Müüdüd põhivara jääkväärtuse mahakandmine	-5 337
Soetusmaksumus perioodi lõpus	19 746
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-2 593
Jääkväärtus perioodi lõpus	17 153

Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse bilansis soetusmaksumuse meetodil.

Bilansist kanti välja kinnisvarainvesteeringud mille soetusmaksumus jäi alla 5 000 euro käibemaksuta. Nimetatud varade soetusmaksumus kokku oli 8 265 eurot ja jääkväärtus 8 001 eurot. Seoses tasuta hoonestusõiguse seadmisega kinnistule, kanti bilansist välja vara soetusmaksumusega 30 744 eurot ja jääkväärtusega 30 027 eurot.

2016.aastal oli tulu kinnisvarainvesteeringute müügist 4 771 eurot.

	2016	2015
Renditulu kinnisvarainvesteeringutelt (vt lisa 13)	68	290

Lisa 8 materiaalne põhivara

Eurodes

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamat a tööd ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus perioodi alguses	6 628	2 617 001	52 651	22 919	3 688	2 702 887
Akumuleeritud kulum perioodi alguses		-764 723	-45 796	-3 998	0	-814 517
Jääkväärtus perioodi alguses	6 628	1 852 278	6 854	18 922	3 688	1 888 370
Soetused ja parendused		700			162 285	162 985
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	6					6
Kulum ja allahindlus		-99 667	-2 051	-1 568		-103 286
Muu mahakandmine jääkväärtuses		-11 306	-2 167	-8 043		-21 516
Ümberhindlused	1 293					1 293
Ümberklassifitseerimine		157 156			-157 156	0
Soetusmaksumus perioodi lõpus	7 927	2 759 043	34 783	12 725	8 817	2 823 295
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	0	-859 882	-32 146	-3 414	0	895 442
Jääkväärtus perioodi lõpus	7 927	1 899 161	2 637	9 311	8 817	1 927 853

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Seoses muutustega avaliku sektori finantsarvestuses kantakse seisuga 31.10.2016 bilansist välja varad, mille soetusmaksumus jäi alla 5 000 euro käibemaksuta. Nimetatud materiaalse põhivarade soetusmaksumus oli 40 218 eurot ja jääkväärtus 21 516 eurot.

Lõpetamata tööde ja ettemaksete kontol kajastatakse veel arvele võtmata põhivara.

Rahavoogude aruandes kajastatakse materiaalse põhivara eest tasutud summa 198 299 eurot, mis tuleneb järgmistest summadest:

- 1) aruandeaasta soetussumma 162 654 eurot
- 2) tööjõukulude kapitaliseerimine 331 eurot
- 3) käibemaksukulu aruandeaasta soetuselt 35 314 eurot.

2016.aastal oli tulu põhivara müügist 1 000 eurot

	2016	2015
Renditulu põhivaralt (vt lisa 13)	491	491

Telia Eesti AS-ile on antud rendile üks ruum Laimjala vallamaja hoonest.

Lisa 9 muud kohustised ja saadud ettemaksed

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	30 218	22 674
Sotsiaalmaksu kohustis	9 879	9 776
Üksikisiku tulumaksukohustis	4 674	4 781
Töötuskindlustusmaksu kohustis	641	612
Kogumispensioni maksete kohustis	446	354
Loodusressursside kasutamise ja saastetasu kohustis	283	247
Käibemaksu kohustis	34	96
Maamaksu ettemaksed	1 170	1 174
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	800	3 320
Kaasfinantseerimiseks saadud ettemaksed	12 291	2 314

Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed kajastavad kindlaks otstarbeks laekunud summasid, mida kulutatakse järgmisel aruandeperioodil. Aruandeaastal laekus hajaasustuse programmi vahendeid summas 19 816 eurot, millest 2016.aastal kulutati elanikkonna veesüsteemide renoveerimiseks ja ehitamiseks 7 525 eurot. Koolile laekus laulupeo ettevalmistamiseks 300 eurot ja Keskkonnainvesteeringute keskuselt aktiivõppe projektile 500 eurot.

Lisa 10 laenud

Eurodes

	Järelejäänud tähtajaga						kokku
	Kuni 1a	1 - 2 a	2 ó 3a	3 ó 4a	4 ó 5a	Üle 5a	
Jääk seisuga 31.12.2015							
Pangalaenud	26 777	27 227	25 040	17 235	17 566	62 993	176 838
Jääk seisuga 31.12.2016							
Pangalaenud	55 495	53 652	46 286	47 053	47 858	194 495	444 840

Laenuandja	Lepingu nr	Algus/Lõpp	Intressimäär	Intressikulu	Laenu jääk 31.12.2016
Swedbank	12-060558-JI	26.09.12/ 28.09.18	Euro 6 kuu Euribor+1,690%	390	18 675
Swedbank	13-059861-JI	04.10.13/ 18.09.23	Euro 6 kuu Euribor+1,800%	1310	70 634
Swedbank	15-059219-JI	17.07.15/ 28.06.25	Euro 6 kuu Euribor+1,549%	980	60 673

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Swedbank	16-064720-JI	13.09.16/ 13.07.26	Euro 6 kuu Euribor+1,500%	650	154 858
Swedbank	16-130891-JI	28.12.16/ 13.07.26	Euro 6 kuu Euribor+1,500%	0	140 000

Laimjala vallavalitsuse laenud on võetud järgmisteks investeeringuteks:

laen nr.12-060558-JI - tänavavalgustuse ja rahvamaja kõnnitee rajamiseks;

laen nr.13-059861-JI - valla teede renoveerimiseks ja Muhu- ja Ida- Saaremaa hooldekodu rajamiseks.2013. aastal jõudis lõpule Ida- Saaremaa valdade hooldekodu ehitus Muhus. 2014. aastal toetasime eelarvest hooldekodule põhivaralise inventari soetamist 19 777 euro eest;

laen nr.15-059219-JI ó valla teede, koolimaja, laululava renoveerimiseks ja bussi Iveco Daily väljaostmiseks;

laen nr 16-064720-JI ja 16-130891-JI ó valla teede mustkate alla viimiseks, koolihoone, sotsiaalkorteri ja rahvamaja renoveerimiseks. Laimjala valla laenukoormus oli 2016.aastal 34,4%;

Lisa 11 tegevustulud

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	830 026	803 134
<i>Maksud</i>	<i>496 987</i>	<i>445 161</i>
Füüsilise isiku tulumaks	461 889	410 404
Maamaks	35 098	34 757
<i>Saadud toetused (lisa 12)</i>	<i>257 833</i>	<i>245 276</i>
<i>Kaupade ja teenuste müük (lisa 13)</i>	<i>51 818</i>	<i>103 030</i>
<i>Muud tulud</i>	<i>23 388</i>	<i>9 667</i>
Kasum põhivara ja kinnisvarainvesteeringute müügist	434	8 769
Kasum kahjum varude müügist	22 072	0
Tasu vee erikasutusest	616	715
Saastetasud	266	183

Lisa 12 saadud toetused

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	257 833	245 276
<i>Sihtfinantseerimine põhivara soetuseks</i>	<i>5 006</i>	<i>5 000</i>
Rahandusministeeriumilt	5 000	0
Keskkonnaministeeriumilt	6	0
Haridus- ja Teadusministeerium	0	5 000
<i>Sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks</i>	<i>12 839</i>	<i>5 394</i>
EAS-ilt hajaasustuse veeprogramm elanikkonnale	12 839	5 394
<i>Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks</i>	<i>6 342</i>	<i>6 472</i>
Kuressaare Linnavalitsus	3 651	1 090
Saare Maavalitsus	858	2 862
Eesti kooriühing	640	570
Rahandusministeerium aadressandmete korrastamine	605	403
PRIA koolipiim	320	333
Eesti Kultuurkapital	200	0
Saaremaa Omavalitsuste Liit	67	65
Hariduse Infotehnoloogia SA	0	1 149
<i>Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks</i>	<i>650</i>	<i>709</i>
PRIA koolipiim ja koolipuuvili	650	709

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

<i>Välismaise sihtfinants. kaasfinantseerimine tegevuskuludeks</i>	141	154
PRIA koolipiim ja koolipuuviili	141	154
<i>Saadud mittesihotstarbeline finantseerimine</i>	232 855	227 547
Rahandusministeeriumilt- toetusfond	183 937	180 575
Rahandusministeeriumilt- tasandusfondi	48 918	46 972

Riigieelarvest saadud maksed toetusfondi eraldati järgmisteks tegevusteks: hariduskulude katmiseks 99 250 eurot; koolilõunaks 4 368 eurot; toetusteks (toimetulekutoetus, vajaduspõhine peretoetus ja sotsiaaltoetuste osutamiseks) 15 935 eurot. Kohalike teede hoium toetuseks laekus 64 359eurot, sündide ja surmade korraldamise toetuseks 25 eurot. Üldisesse fondi kohalike omavalitsuste maksulaekumise erinevuste tasandamiseks 48 918 eurot.

Lisa 13 kaupade ja teenuste müük

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	51 818	103 030
Tulu kaevandamisest	29 707	80 070
Tulu haridusalasest tegevusest	9 511	9 170
Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	6 266	6 243
Riigilõivud	2 722	3 637
Tulu transpordialasest tegevusest	2 592	2 732
Tulu sotsiaalalialasest tegevusest	193	277
Üür ja rent vt lisa 7 ja 8	559	781
Muu toodete ja teenuste müük	260	120
Tulu kultuurialasest tegevusest	8	0

Lisa 14 antud toetused

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	96 714	40 547
<i>Sotsiaaltoetused</i>	<i>31 903</i>	<i>25 061</i>
Peretoetused	7 427	7 417
Õppetoetused	4 974	6 208
Toimetulekutoetus	14 576	5 855
Muud sotsiaalabiteotused	2 911	2 602
Toetused puuetega inimestele ja nende hooldajatele	2 015	2 579
Preemiad, stipendiumid	0	400
<i>Antud sihtfinantseerimine</i>	<i>60 866</i>	<i>12 009</i>
Põhivara soetuseks	55 705	10 789
Tegevuskuludeks	5 161	1 220
<i>Mittesihotstarbeline finantseerimine</i>	<i>3 945</i>	<i>3 477</i>
Liikmemaksud	3 945	3 477

Sotsiaalabiteotustest kaetakse riigipoolse rahastuse kaudu toimetulekutoetus, vajaduspõhine peretoetus. Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks ó Laimjala loodussõprade seltsile 3500eurot; Maasi jäätmehoolduse OÜ-le 1 044 eurot; Laimjala Arenguseltsile 300 eurot; Saaremaa Saarte Mängude Assotsiatsioonile 178 eurot ja Leisi vallavalitsusele 139 eurot. Liikmemaksud ó Saaremaa Omavalitsuste Liit 2 574 eurot; Eesti Maaomavalitsuste Liit 830 eurot; MTÜ Saaremaa Koostöökogu 260 eurot ja Saaremaa Valdade Spordiliit 281 eurot.

Lisa 15 tööjõukulud

Eurodes

Tegevusvaldkond	2016		2015	
	Töötajate arv	Töötasu kulud	Töötajate arv	Töötasu kulud
Haridus	18,22	166 146	18,82	153 916
Üldised valitsussektori teenused	5,05	76 250	4,70	67 034
Vaba aeg, kultuur	3,49	29 079	3,69	26 780
Majandus	3,13	32 466	3,76	41 382
Elamu- ja kommunaalmajandus	1,66	8 863	1,75	8 246
Sotsiaalne kaitse	1,46	19 423	1,07	14 966
Keskkonnakaitse	0,87	4 543	0,63	3 013
Avalik kord ja julgeolek	0,03	160	0,01	72
Ajutised lepingulised		30	0	0
	33,91	336 960	34,43	315 409

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatud täistööajale. Ajutiste töölepingute korral ei ole töötajate arv leitud.

	2016	2015
Töötasukulud	336 960	315 409
Sotsiaalmaks töötasudelt	112 170	104 628
Töötuskindlustusmaks	2 658	2 478
Tööjõukulude kapitaliseerimine	-331	-2 154
Kokku tööjõukulud	451 457	420 361

Lisa 16 majanduskulud

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	227 452	233 943
Sõidukite majandamiskulud	36 990	36 574
Õppevahendite ja koolituse kulud	35 889	38 438
Kinnistute, hoonete, ruumide majandamiskulud	27 967	23 653
Rajatiste majandamiskulud	21 851	14 102
Tootmiskulud	21 432	43 211
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	14 129	10 538
Administreerimiskulud	14 050	12 707
Sotsiaalteenused	12 961	10 891
Toiduained ka toitlustusteenused	10 495	9 715
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	9 188	9 224
Inventari majandamiskulud	7 356	10 280
Mitmesugused majanduskulud	4 508	3 112
Koolituskulud	4 040	3 796
Teavikute ja kunstiesemete kulud	3 235	3 874
Töömashinate ja seadmete majanduskulud	1 616	2 031
Koolituskulud riigieelarvelisest haridustoetusest	775	746
Uurimis- ja arendustööd	480	0
Muu erivarustus ja materjalid	313	62
Meditsiinikulud ja hügieenikulud	177	989

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

	2016			2015		
	Arvutid	Sõidukid	Kokku	Arvutid	Sõidukid	Kokku
Rendikulu kasutusrendilepingutelt	4 983	6 916	1 899	4 790	6 899	11 689
Rendikulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt tulevastel perioodidel						
Kokku	4 981	12 658	17 639	9 964	0	9 964
Sellest järgmisel majandusaastal	4 981	3 852	8 833	4 981	0	4 981
1.kuni 2.aastal	0	2 710	2 710	4 983	0	4 983
2.kuni 3.aastal	0	2 710	2 710	0	0	0
3.kuni 4.aastal	0	2 710	2 710	0	0	0
4.kuni 5.aastal	0	676	676	0	0	0

Lisa 17 muud kulud

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	60 421	37 646
Käibemaks tegevuskuludelt	23 590	23 040
Käibemaks põhivara soetuselt	35 314	13 707
Käibemaks riigieelarvelisest haridustoetusest õppevahenditelt	165	151
Käibemaks riigieelarvelisest haridustoetusest koolituskuludelt	10	39
Loodusressursside kasutamise ja saastetasud	828	661
Riigilõivud	514	42
Maksuvõlalt arvestatud intressid	0	6

Lisa 18 finantstulud ja -kulud

Eurodes

	31.12.2016	31.12.2015
Kokku	-3 320	-2 756
Intressikulu võetud laenudelt (-)	-3 330	-2 763
Intressitulu deposiitidelt (+)	10	7

Lisa 19 seotud osapooled

Kõik tehingud seotud isikutega on toimunud üldises korras vastavalt turutingimustele.

Seotud osapooltele antud toetused		2015		2016	
Üksus	Tehingu sisu	Tulud	Kulud	Tulud	Kulud
MTÜ Laimjala Arenguselts	KOP projekti kaasfinantseerimine	0	0	0	300
MTÜ Laimjala Loodussõprade Selts	LEADER projekti omaosaluse toetus	0	0	0	3 500

	Tegev- ja kõrgema juhtkonnakeskmise arv (taandatud täistööajale)		Tasude kogusumma (eurodes)	
	2016	2015	2016	2015
Volikogu liikmed	0,20	0,20	3 334	3 076
Vallavalitsuse liikmed	4	5	68 556	74 565
Asutuse juhid	3	3	31 684	28 099
KOKKU	7,2	8,20	103 574	105 740

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Laimjala vallavalitsuse liikmed on ka vallavalitsuse ametnikud. Tasu on neile makstud ametnikuna töötamise eest. Erisoodustusi ei ole juhtkonnale antud.

Lisa 20 selgitused 2016 aasta eelarve täitmise aruande juurde

Eurodes

	Esiagne eelarve	Lõplik eelarve	Muutus (+; -)	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	Täitmise %
Põhitegevuse tulud	784 100	795 772	11 672	795 772	791 220	99,4
Põhitegevuse kulud	-783 800	-795 472	-11 672	-795 472	-734 895	92,4
Investeeringis-tegevus	-290 000	-290 000	0	-290 000	-208 551	71,9
Finantseerimistegevus	255 700	255 700	0	255 700	268 002	104,8
Likviidsete varade muutus	-34 000	-34 000	0	34 000	115 775	340,5

2016 aastal võeti vastu üks lisaeelarve. Laimjala vallavolikogu 28.12.2016 määrus nr 12. Tulud suurenesid 11 672 eurot. Mis koosnes toetusfondi suurenemisest 8 797 eurot (toimetulekutoetus 7420 eurot ja vajaduspõhine peretoetus 1 377 eurot) ja tegevuskulude sihtfinantseerimise laekumisest 2 875 eurot. 11 672 eurot suunasime ka põhitegevuse kuludesse. Toimus ka tegevusalade vaheline eelarvete suunamine.

Reservfondi kasutamine

	Lõplik eelarve	Eelarve täitmine	Täitmise %
Reservfond	3 196	0	0

2016.aastal reservfondi ei kasutatud.

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

3. Allkirjad majandusaasta aruandele

2016.aasta majandusaasta aruande on koostanud Laimjala vallavalitsus.

Laimjala vallavalitsuse 31.12.2016 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest.

Aruande juurde kuulub sõltumatu vandeaudiitori aruanne ning Laimjala vallavalitsuse otsus aruande heakskiitmise kohta.

Vilmar Rei, vallavanem
Allkirjastatud ID kaardiga

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI FAILI SUURUS

Laimjala valla 2016.aasta majandusaastaruanne.pdf 654 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr. NIMI ISIKUKOOD AEG

1 VILMAR REI 37105200002 27.04.2017 12:47:36 +03:00

ALLKIRJA KEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

167334668598585652325327865643364756564

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015 B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A 08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJA SÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 04 CC 5C 9C 52 21 FF 37 EC 2E
0D F0 C7 90 84 18 93 4C 7C 9E B8 3

5 D5 F6 A4 40 D0 BF 46 17 4D DE

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "Allkirjastatud failid" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

4. Vandeaudiitori aruanne

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Laimjala valla volikogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Laimjala vallavalitsuse raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2016 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet, netovara muutuste aruannet ja eelarve täitmise aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt valla finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust, rahavoogusid ja eelarve täitmist kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga .

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas § Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga. Me oleme vallast sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama valla suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad valla raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist=
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks valla sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust=
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust valla suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada valla suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Enda Rüütel

Vandeaudiitori number 315

Audit EG OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 126

Tallinna 16 93819 Kuressaare linn Saare maakond

27. 04. 2017

DIGITAALALLKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI FAILI SUURUS

Audiitori aruanne 2016.doc 39 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr. NIMI ISIKUKOOD AEG

1 ENDA RÜÜTEL 45402240010 27.04.2017 17:43:53 +03:00

ALLKIRJA KEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

114176392945092361310165911371409155064

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI VÄLJAANDJA VÕTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015 B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A 08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51

ALLKIRJA SÕNUMILÜHEND

Laimjala vallavalitsuse 2016.aasta aastaaruanne

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 E0 69 0E 6A 0F A7 2E 82 78 42
54 89 FC BB 56 0D 86 BC B6 21 5A D
C 5D 21 CE 88 5B 13 03 50 3F 6A

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED